

393D0246

N:o L 112/34

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

6.5.93

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 29 päivänä huhtikuuta 1993,

Euroopan laajuisen korkeakouluopetusta koskevan yhteistyöohjelman toisen vaiheen
(*Tempus II*) (1994–1998) hyväksymisestä

(93/246/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamisso-
pimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

Unkarin tasavallalle ja Puolan kansantasavallalle annettava taloudellisesta avusta 18 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3906/89⁽⁴⁾ säädetään eri aloilla annettavasta avusta, koulutus mukaan lukien, Keski- ja Itä-Euroopan maiden taloudellisen ja yhteiskunnallisen uudistuksen tukemiseksi,

Keski- ja Itä-Euroopalle annettavaa apua koskevan *Phare*-ohjelman hoidosta saatu kokemus osoittaa tarpeen mukauttaa ja monipuolistaa edelleen tukimuotoja kansallisten tarpeiden ja asianomaisten korkeakouluopetusjärjestelmien sekä korkeakoulujen rakenteen uudistuksen

⁽¹⁾ EYVL N:o C 311, 27.12.1992, s. 1⁽²⁾ EYVL N:o C 115, 26.4.1993⁽³⁾ EYVL N:o C 73, 15.3.1993, s. 1⁽⁴⁾ EYVL N:o L 375, 23.12.1989, s. 11. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2334/92 (EYVL N:o L 227, 11.8.1992, s. 1).

ensisijaisten tavoitteiden mukaan samoin kuin tarpeen vahvistaa mahdollisuuksien mukaan avun ohjelmoinnin monivuotinen lähestymistapa,

osana tämänhetkisten taloudellisten ja yhteiskunnallisten uudistusten tukitoimenpiteitä Keski- ja Itä-Euroopan maat ovat tunnustaneet korkeakouluopetuksen tärkeyden, ja sen vuoksi ne ovat antaneet etusijan korkeakouluopetuksen kehittämislle yhteistyössä yhteisön kanssa,

Puola, Unkari ja Tšekkoslovakia ovat tehneet 16 päivänä joulukuuta 1991 yhteisön kanssa Eurooppa-sopimukset, joissa täsmennetään, että *Tempus*-ohjelman on muodostettava koulutuksen alalla tehtävän yhteistyön perusta,

korkeakouluopetuksen alalla tehtävä yhteistyö lujittaa ja syventää kaikkia Euroopan eri kansojen välillä solmittuja suhteita, korostaa yhteisiä kulttuuriarvoja, mahdollistaa hedelmällisen näkemysten vaihdon ja helpottaa monikan-
sallista toimintaa tieteen, kulttuurin, taiteen ja kaupan aloilla sekä yhteiskunnallisella ja taloudellisella alalla,

yhteisön tasolla toteutettu toiminta voi tuoda uuden ulottuvuuden *Tempus*-ohjelman tavoitteisiin, joita jäsenvaltiot eivät yksin voi toteuttaa,

erityisesti korkeakoulujen välisestä yhteistyöstä ja opiskelijavaihdosta sekä teollisuuden ja korkeakoulujen välisestä yhteistyöstä yhteisössä saatuja kokemuksia ja hankittuja tietoja on käytetty hyödyksi yhteisön sekä Keski- ja Itä-Euroopan välisen yhteistyön ja liikkuvuuden kehittämiseksi korkeakouluopetuksen alalla ja molemmille hyödyllisten yhteyksien edistämiseksi koulutuksen alalla,

päätöksellä 90/233/ETY⁽¹⁾ neuvosto laati Euroopan laajuisen liikkuvuutta koskevan ohjelman korkeakouluopin-toja varten (*Tempus*) viisivuotiskaudeksi ensimmäisen neljävuo- tisen kokeiluvaiheen alkaessa 1 päivänä heinäkuuta 1990,

päätöksen 90/233/ETY 11 artiklassa määrätään, että komissio esittää viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1992 arviointitulokset sisältävän osakertomuksen sekä koko *Tempus*-ohjelman jatkamista tai mukauttamista ensimmäisen kokeiluvaiheen jälkeen koskevan ehdotuksen,

kokeiluvaiheen ensimmäisen puolentoista vuoden aikana tämän päätöksen 11 artiklan mukaisesti tehdystä arvioinnista saadut tulokset vahvistavat, että kunkin asianomaisen maan osalta *Tempus*-ohjelman tavoitteiden olisi tähdättävä selvemmin joko korkeakouluopetuksen uudistukseen pitkällä aikavälillä tai tarpeeseen vakiinnuttaa talous uudelleen lyhyemmällä aikavälillä,

Keski- ja Itä-Euroopan maiden toimivaltaiset viranomaiset ovat antaneet myönteisen arvion *Tempus*-ohjelmasta ja tulevaisuudessa ne ottavat arvioinnin huomioon ensisijaisten tavoitteidensa määrittämiseksi *Phare*-avun osalta samoin kuin erityisen toimintasuunnitelmansa ja erityisten tarpeidensa määrittämiseksi osana *Tempus*-ohjelmaa,

neuvosto on antanut 15 päivänä heinäkuuta 1991 asetuksen (ETY, Euratom) N:o 2157/91 talouden uudistus- ja nousukehitykselle annettavan teknisen avun myöntämisestä Sosialististen neuvostotasavaltojen liitossa⁽²⁾,

entisen Neuvostoliiton tiettyjen tasavaltojen opetusministerit ovat ilmaisseet toivomuksensa osallistumisesta *Tempus*-ohjelmaan, jota pidetään yhtenä tarkoituksenmukaisista keinoista muuttaa niiden korkeakouluopetusjärjestelmiä osana talouden tervehdyttämistä ja nousua edellyttäviä sosiaaliuudistuksia sekä demokraattisia hallintouudistuksia; *Tempus*-ohjelman täytäntöönpanon kolmen ensimmäisen vuoden aikana on ollut mahdollista selvästi kokea ja havaita näille tasavalloille ominaisia korkeakouluopetuksen muuttamisesta aiheutuvia ongelmia,

Tempus II-ohjelma voidaan käsittää ohjelmaksi, jonka tarkoituksena on lujittaa taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta Euroopan yhteisön ja asianomaisten alueiden maiden välillä,

yhteisössä ja kolmansissa maissa on alueellisia ja/tai kansallisia julkisia ja/tai yksityisiä rakenteita, joita voidaan pyytää osallistumaan taloudellisesti tehokkaan avun antamiseen korkeakouluopetuksen alalla, ja

⁽¹⁾ EYVL N:o L 131, 23.5.1990, s. 21. Päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 92/240/ETY (EYVL N:o L 122, 7.5.1992, s. 43).

⁽²⁾ EYVL N:o L 201, 24.7.1991, s. 2

perustamissopimuksessa ei ole kyseisen toiminnan osalta muita määräyksiä valtuuksista kuin 235 artikla; tähän artiklaan turvautumista koskevat edellytykset on täytetty,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Tempus II:n kesto

Euroopan laajuinen korkeakouluopetusta koskeva yhteistyöohjelma, jäljempänä ”*Tempus* II-ohjelma”, hyväksytään neljäksi vuodeksi 1 päivästä heinäkuuta 1994.

2 artikla

Avustuskelpoiset maat

Tempus II-ohjelma koskee niitä Keski- ja Itä-Euroopan maita, jotka asetuksella (ETY) N:o 3906/89 (*Phare*-ohjelma) on osoitettu taloudellisen avun saajiksi, samoin kuin asetuksessa (ETY, Euratom) N:o 2157/91 (*Tacis*-ohjelma) tarkoitettuja entisen Neuvostoliiton tasavaltoja. Näitä maita nimitetään jäljempänä ”avustuskelpoisiksi maiksi”. Kunkin maan tilannearvion perusteella komissio vahvistaa edellä mainituissa asetuksissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti yhteisymmärryksessä asianomaisten avustuskelpoisten maiden kanssa sen, pitäisikö niiden alkaa osallistua *Tempus* II-ohjelmaan, sekä niiden osallistumisen yleisen ulottuvuuden ja luonteen osana yhteiskunnallisille ja taloudellisille uudistuksille annettavaa yhteisön apua koskevaa kansallista suunnittelua.

3 artikla

Määritelmät

Tempus II-ohjelman yhteydessä tarkoitetaan:

- ”korkeakoululla” kaikenlaisia keskiasteen koulutuksen jälkeisiä yleisiä ja ammatillisia oppilaitoksia, jotka antavat osana korkeakoulutason opetusta ja koulutusta kyseisen tason pätevyuden tai muodollista kelpoisuutta osoittavan asiakirjan riippumatta siitä, mikä on tällaisen laitoksen nimi;
- ”teollisuudella” ja ”yrityksellä” kaikenlaista taloudellista toimintaa tämän oikeudellisesta luonteesta riippumatta, paikallisia yhteisöjä ja julkisyhteisöjä, taloudellisesti itsenäisiä järjestöjä, kauppa- ja teollisuuskamareja ja/tai vastaavia järjestöjä, ammatillisia yhdistyksiä, työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä sekä edellä tarkoitettujen laitosten ja järjestöjen koulutuslaitoksia.

Kukin jäsenvaltio tai avustuskelpoinen maa voi vahvistaa, minkälaiset a alakohdassa tarkoitetut laitokset voivat osallistua *Tempus* II-ohjelmaan.

4 artikla

Tavoitteet

Tempus II-ohjelman tavoitteena on edistää osana *Phare*- ja *Tacis*-ohjelmien suuntaviivoja ja yleisiä tavoitteita taloudellisen ja yhteiskunnallisen uudistuksen yhteydessä korkeakouluopetusjärjestelmien kehittämistä avustuskelpoisissa maissa mahdollisimman tasapainoisella yhteistyöllä yhteisön kaikista jäsenvaltioista tulevien osapuolten kanssa. Täsmällisemmin *Tempus* II-ohjelma on tarkoitettu auttamaan avustuskelpoisten maiden korkeakouluopetusjärjestelmiä ratkaisemaan seuraaviin kysymyksiin liittyviä ongelmia:

- a) koulutusohjelmien kehittäminen ja korjaaminen ensisijaisina pidetyillä aloilla;
- b) korkeakouluopetuksen rakenteiden ja korkeakoulujen sekä niiden hallinnon uudistus;
- c) ammattikoulutuksen kehittäminen siten, että olisi mahdollista lievittää korkeakoulu- ja opistotasoisia erityisalojen ammattihenkilöistä olevaa puutetta talousuudistuksen käynnistämiseksi erityisesti parantamalla ja lisäämällä yhteyksiä teollisuuden kanssa.

Tempus II-ohjelman tavoitteiden toteuttamisen yhteydessä komissio valvoo yhteisön yleisen politiikan noudattamista miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien osalta. Sama koskee huonossa asemassa olevia ryhmiä kuten vammaisia.

5 artikla

Vuoropuhelu avustuskelpoisten maiden kanssa

Komissio yksilöi yhteisymmärryksessä kunkin avustuskelpoisen maan toimivaltaisten viranomaisten kanssa ensisijaiset tavoitteet ja tärkeysjärjestyksen *Tempus* II-ohjelman osaksi taloudellista ja yhteiskunnallista uudistusta koskevassa kansallisessa toimintasuunnitelmassa ohjelman tavoitteiden ja liitteen määräysten perusteella ja erityisesti seuraavien seikkojen mukaisesti:

- a) i) *Phare*-ohjelman yleiset tavoitteet;
- ii) *Tacis*-ohjelman yleiset tavoitteet, erityisesti sen aloittaiset näkökohdat;
- b) kunkin avustuskelpoisen maan taloudellista, yhteiskunnallista ja koulutukseen liittyvää uudistusta koskeva politiikka;
- c) tarve löytää tarkoituksenmukainen tasapaino valittujen ensisijaisten alojen ja *Tempus* II-ohjelmalle myönnettujen varojen välillä.

6 artikla

Komitea

1. Komissio panee täytäntöön *Tempus*-ohjelman liitteessä esitettyjen määräysten mukaisesti joka vuosi an-

nettavien yksityiskohtaisten suuntaviivojen mukaan sekä yhteisymmärryksessä kunkin avustuskelpoisen maan toimivaltaisten viranomaisten kanssa 5 artiklassa määriteltujen tavoitteiden ja ensisijaisten seikkojen mukaisesti.

2. Komissiota avustaa tehtävän suorittamisessa komitea, jossa on kaksi edustajaa kustakin jäsenvaltiosta ja puheenjohtajana komission edustaja. Komitean jäsenet voivat käyttää avustajinaan asiantuntijoita ja neuvonantajia.

Komitean on erityisesti avustettava komissiota ohjelman täytäntöönpanossa ottaen huomioon 4 artiklassa tarkoitettut tavoitteet ja sovitettava työnsä yhteen muiden sellaisten komiteoiden kanssa, joiden työ koskee samaa alaa kuin *Tempus* II-ohjelma.

3. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksia toimenpiteistä, jotka koskevat:

- a) *Tempus* II-ohjelman yleisiä suuntaviivoja;
- b) yhteisön taloudellista apua (avun määrät, kesto ja edunsaajat) koskevia valintamenettelyjä ja yleisiä suuntaviivoja;
- c) *Tempus* II-ohjelman kokonaistasapainoon liittyviä kysymyksiä, mukaan luettuna eri toimien välinen erittely;
- d) kunkin avustuskelpoisen maan toimivaltaisten viranomaisten kanssa määriteltäviä yksilöitäviä ensisijaisia tavoitteita ja tärkeysjärjestystä;
- e) *Tempus* II-ohjelman valvonnan ja arvioinnin yksityiskohtaisia sääntöjä.

4. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksista määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisuuden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määritellyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää toimenpiteistä, joita on sovellettava viipymättä. Jos nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komission on ilmoitettava niistä neuvostolle viipymättä.

Siinä tapauksessa komissio voi lykätä päättämiensä toimenpiteiden soveltamista kahdella kuukaudella.

Neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin edellisessä kohdassa tarkoitettun ajan kuluessa.

5. Komissio voi myös kuulla komiteaa kaikissa *Tempus* II-ohjelman täytäntöönpanoa koskevissa kysymyksissä, mukaan luettuna vuosikertomus.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksista määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisuuden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on niin suurelta osin kuin mahdollista otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

7 artikla

Yhteistyö toimivaltaisten laitosten kanssa

1. Komissio toimii yhteistyössä kunkin avustuskelpoisen maan laitosten kanssa, jotka on joko nimetty tai perustettu *Tempus* II-ohjelman tosiasiallista täytäntöönpanoa varten tarvittavien yhteyksien ja rakenteiden yhteensovittamiseksi, mukaan luettuna avustuskelpoisten maiden itsensä osoittamien varojen myöntäminen.

2. *Tempus* II-ohjelman täytäntöön panemiseksi komissio toimii lisäksi kiinteässä yhteistyössä jäsenvaltioiden nimeämien kansallisten toimivaltaisten laitosten kanssa. Se ottaa huomioon mahdollisimman suuressa määrin jäsenvaltioiden alalla toteuttamat kahdenväliset toimenpiteet.

8 artikla

Yhteydet yhteisön muihin toimiin

Komissio huolehtii tämän päätöksen 6 artiklan 5 kohdassa, ja tarvittaessa asetuksen (ETY) N:o 3906/89 9 artiklassa määriteltyä menettelyä noudattaen johdonmukaisuudesta ja tarvittaessa täydentävyydestä *Tempus* II-ohjelman ja muiden yhteisön tasolla niin yhteisössä kuin osana avustuskelpoisille maille annettavaa apua toteutettavien toimien välillä ottaen huomioon erityisesti Euroopan koulutussäätiön toiminnan.

9 artikla

Yhteensovittaminen kolmansien maiden toteuttamien toimien kanssa

1. Komissio huolehtii aiheellisesta yhteensovittamisesta yhteisöön kuulumattomien maiden(*), tai näiden maiden korkeakoulujen ja yritysten *Tempus* II-ohjelman alalla toteuttamien toimien kanssa, mukaan luettuna tarvittaessa osallistuminen *Tempus* II-ohjelman hankkeisiin.

2. Tämä osallistuminen voi tapahtua eri tavoilla, mukaan luettuna yksi tai useampi seuraavista:

- osallistuminen *Tempus* II-ohjelman hankkeisiin yhteisrahoituksella,
- *Tempus* II-ohjelman tarjoamien mahdollisuuksien käyttäminen kahdenvälisesti rahoitettujen vaihtotoimien ohjaamiseksi,
- yhteensovittaminen *Tempus* II-ohjelman ja sellaisten kansallisella tasolla tehtyjen aloitteiden välillä, joilla on samat tavoitteet, mutta joita rahoitetaan ja hoidetaan erikseen,
- kaikkia tämän alan asiaankuuluvia aloitteita koskevan tiedon vastavuoroinen vaihto.

10 artikla

Vuosikertomus

Komissio antaa *Tempus* II-ohjelman toimintaa koskevan vuosikertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja talous- ja sosiaalikomitealle. Se toimittaa sen tiedoksi avustuskelpoisille maille.

11 artikla

Valvontaa ja arviointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt — Kertomukset

Komissio laatii 6 artiklan 3 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti *Tempus* II-ohjelman täytäntöönpanossa saatujen kokemusten säännöllistä valvontaa ja ulkopuolista arviointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt, ottaen huomioon 4 artiklassa tarkoitettuja erityisiä tavoitteita ja 5 artiklan mukaisesti hyväksytyt kansalliset tavoitteet.

Se esittää 30 päivään huhtikuuta 1996 mennessä osakerptomuksen, joka sisältää arvioinnin tulokset sekä mahdollisesti ehdotuksen *Tempus* II-ohjelman jatkamisesta tai mukauttamisesta 1 päivänä heinäkuuta 1998 alkavan jakson osalta.

Komissio antaa loppukertomuksen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1999.

Tehty Luxemburgissa 29 päivänä huhtikuuta 1993.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

S. BERGSTEIN

(*) Tällä hetkellä nämä maat ovat "24 yhteisöön kuulumatonta valtiota"-ryhmän jäseniä, Kyproksen tasavalta ja Malta, ja osallistuminen koskee *Phare*-ohjelman hankkeita avustuskelpoisten Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa.

LIITE

Eurooppalaiset yhteishankkeet**1. Yhteisö tukee enintään kolme vuotta kestäviä eurooppalaisia yhteishankkeita.**

Eurooppalaisissa yhteishankkeissa yhdistetään ainakin yhden avustuskelpoisen maan korkeakoulu, yhden jäsenvaltion korkeakoulu ja toisen jäsenvaltion vastaava laitos (korkeakoulu tai yritys).

Nämä hankkeet olisi mahdollisuuksien mukaan yhdistettävä, erityisesti kustannus- tehokkuus-suhteen vuoksi, nykyisiin verkkoihin, ja varsinkin niihin, jotka rahoitetaan osana *Erasmus-*, *Comett-* ja *Lingua-* ohjelmia tai yhteisön muihin taloudellisen ja yhteiskunnallisen uudistuksen eri näkökohtiin kohdistettuihin avustuskelpoisten maiden hyväksi toteutettaviin avustushelmiin.

2. Eurooppalaisille yhteishankkeille annettava apu voidaan antaa asianomaisten laitosten erityistarpeiden ja vahvistettujen ensisijaisten tavoitteiden mukaista toimintaa varten, mukaan luettuna:

- i) opetusta ja koulutusta koskevat yhteiset toimet, erityisesti koulutusohjelmien kehittäminen ja korjaaminen, korkeakoulujen kapasiteetin kehittäminen jatkokoulutuksen ja uudelleen koulutuksen aloilla, lyhyiden intensiivikurssien käyttöönotto ja etäopetusjärjestelmien kehittäminen;
- ii) korkeakouluopetuksen uudistuksen ja kehittämisen hyväksi toteutettavat toimenpiteet, erityisesti korkeakoulujen ja korkeakoulujärjestelmien hallinnon vakiinnuttamisen, olemassa olevan infrastruktuurin nykyaikaistamisen ja tarvittaessa teknisen ja taloudellisen avun vastuullisten viranomaisten käyttöön saattamisen avulla;
- iii) teollisuuden ja korkeakoulujen välisen yhteistyön edistäminen avustuskelpoisissa maissa siten, että kehitetään korkeakoulujen kapasiteettia tehdä yhteistyötä teollisuuden kanssa, sekä korkeakoulujen ja teollisuuden välisten koulutusta koskevien yhteisten toimien avulla;
- iv) eurooppalaisen yhteishankkeen täytäntöönpanemiseksi tarvittava välineistö;
- v) opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuuden kehittäminen osana eurooppalaisia yhteishankkeita;
- vi) kahta tai useampaa avustuskelpoista maata koskeva toiminta.

3. Liikkuvuus osana eurooppalaisia yhteishankkeita

Osana eurooppalaisia yhteishankkeita yhteisö tukee opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuutta, erityisesti myöntämällä apurahoja, joihin sisältyy tarvittaessa tuki kielitaidon harjaannuttamiseksi. Erityisemmin:

- i) apurahoja myönnetään opiskelijoille tohtorintasoon asti, ja ne suunnataan niin avustuskelpoisten maiden opiskelijoille, jotka suorittavat opintojakson yhteisössä, kuin yhteisön opiskelijoille, jotka suorittavat opintojakson avustuskelpoisissa maissa. Nämä avustukset annetaan tavallisesti ajaksi, joka voisi olla kolmesta kuukaudesta yhteen vuoteen;
- ii) eurooppalaisiin yhteishankkeisiin, joiden erityisenä tavoitteena on liikkuvuuden edistäminen, osallistuvien opiskelijoiden osalta ensisijainen asema annetaan opiskelijoille, jotka osallistuvat hankkeisiin, joiden ulkomailta vietetylle opintojaksolle heidän alkuperäinen korkeakoulunsa antaa täyden akateemisen tunnustuksen;
- iii) jäsenvaltioiden korkeakoulujen opetus/hallintohenkilöstölle tai yritysten kouluttajille yhdestä viikosta yhteen vuoteen kestävien opetus/koulutustehtävien suorittamiseen avustuskelpoisissa maissa ja päinvastoin;
- iv) avustuskelpoisten maiden korkeakoulujen opetus/hallintohenkilöstölle uudelleen- ja täydennyskoulutuksen suorittamiseen yhteisössä;
- v) tuki yhdestä kuukaudesta vuoteen kestävä käytännön harjoittelun tai teollisuusharjoittelun suorittamiseen avustuskelpoisten maiden opettajille, kouluttajille, opiskelijoille ja tutkinnon suorittaneille opintojen loppuvaiheen ja ensimmäisen työpaikan välillä käytännön koulutusjakson seuraamiseksi yhteisön yrityksissä ja päinvastoin.

Yksilökohtaiset apurahat ja täydentävät toimet**1. Yhteisö tukee eurooppalaisten yhteishankkeiden lisäksi myös yksilökohtaisten apurahojen myöntämistä opettajille, kouluttajille, korkeakoulujen hallintovirkamiehille, ministeriöiden korkeille virkamiehille, opetussuunnittelijoille ja muille koulutusalan asiantuntijoille seuraavaa toimintaa varten:**

- i) lyhyt yhdestä viikosta kahteen kuukauteen kestävä käynti jäsenvaltiossa tai avustuskelpoisessa maassa, jonka tarkoituksena on valmistella eurooppalaisia yhteishankkeita, opetusmateriaalia, koota ja levittää tietoja, vaihtaa asiantuntijoiden ohjeita ja lujittaa asianomaisten korkeakouluopetus- ja koulutusjärjestelmien keskinäistä ymmärtämystä;
 - ii) yhdestä viikosta yhteen vuoteen kestävä opetus/koulutustehtävät yhteisön ja avustuskelpoisten maiden korkeakouluissa;
 - iii) koulutuksen alalla suoritettavat yhdestä kuukaudesta yhteen vuoteen kestävä käytännön harjoittelut yhteisön tai avustuskelpoisten maiden yrityksissä tai toimivaltaisissa viranomaisissa;
 - iv) yhdestä viikosta yhteen vuoteen kestävä uudelleen- ja jatkokoulutus avustuskelpoisten maiden korkeakouluhenkilöstölle yhteisössä.
2. Apua myönnetään, jotta avustuskelpoisten maiden olisi mahdollista osallistua eurooppalaisten yhdistysten, erityisesti korkeakoulu yhdistysten toimintaan.
 3. Apua myönnetään sellaisen julkaisu- ja tiedotustoiminnan helpottamiseksi, joka suoraan edistää korkeakouluopetusjärjestelmien kehittämistä ja uudistamista avustuskelpoisissa maissa.
 4. Apua myönnetään toimintaan (erityisesti tekninen apu, koulutus, seminaarit ja tutkimukset), joka tähtää korkeakouluopetusjärjestelmien uudistuksen ja kehittämisen sekä avustuskelpoisten maiden koulutusjärjestelmien edistämiseen, erityisesti eurooppalaisista yhteishankkeista saatujen tulosten ja kokemusten levittämisen osalta.
 5. Rajoitettua apua voidaan myöntää hankkeille, joihin sisältyy nuorisotoimintaa samoin kuin nuorisovaihtoa ja nuoriso-ohjaajien vaihtoa jäsenvaltioiden ja avustuskelpoisten maiden välillä.

Tukitoiminta

1. Komissio saa tarvittavan teknisen avun päätöksen mukaisesti ohjattujen toimien tukemiseksi ja ohjelman täytäntöönpanon tarvittavan valvonnan varmistamiseksi.
 2. Apua hankitaan *Tempus* II-ohjelman tarkoituksenmukaista ulkopuolista arviointia varten.
-